

12. Луніна І.О. Державні фінанси та реформування міжбюджетних відносин / І.О. Луніна ; НАН України, Ін-т екон. прогнозування. – К. : Наукова думка, 2006. – 432 с.
13. Чугунов І.Я. Розвиток програмно-цільового методу планування бюджету / І.Я. Чугунов, І.В. Запатріна // Фінанси України. – 2008. – № 5. – С. 3–14.

Шиманская Е. А.

Киевский национальный торгово-экономический университет

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММНО-ЦЕЛЕВОГО МЕТОДА В БЮДЖЕТНОМ ПРОЦЕССЕ

Резюме

Совершен глубокий анализ реализации программно-целевого метода в бюджетном процессе, принимая во внимание современную экономическую ситуацию. Изложены и проанализированы последние изменения в законодательстве, касающиеся программно-целевого метода и отдельных его составляющих. Выделены проблемы и недостатки реализации программно-целевого метода в современных условиях и предложены пути их нейтрализации.

Ключевые слова: программно-целевой метод, бюджетная программа, паспорт бюджетной программы, мониторинг, эффективность.

Shymanska O. A.

Kyiv National University of Trade and Economics

CURRENT CONDITION OF THE RESULTS-ORIENTED METHOD IN THE BUDGET PROCESS

Summary

The author has conducted comprehensive analysis of the results-oriented method in the budget process regarding modern economic situation. The recent legislative changes connected with results-oriented method and some of its parts are described in the article. The author highlighted problems and disadvantages of the results-method realization and formulated ways to overcome them.

Key words: results-oriented method, budget programme, passport of budget programme, monitoring, effectiveness.

УДК 368.1

Шолойко А. С.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ОСОБЛИВОСТИ РОЗВИТКУ АУТСОРСИНГУ У СФЕРІ СТРАХУВАННЯ

З'ясовано значення аутсорсингу у сфері страхування. Аутсорсинг дозволяє підвищити конкурентоспроможність страхових компаній в умовах частих економічних криз. Співставлено підходи до визначення аутсорсингу з етапами його еволюції. Початкова стадія еволюції включає в себе функціонально-орієнтований і коопераційний підходи до визначення аутсорсингу, сучасний етап еволюції включає управлінський підхід до визначення аутсорсингу. Запропоновано класифікацію видів аутсорсингу.

Ключові слова: аутсорсинг, аутсорсер, бізнес-процес, страхування, страховик.

Постановка проблеми. За словами відомого фахівця у сфері страхування та управління В.І. Нечипоренка, в умовах коли «криза – це не форс-мажор, а регулярне економічне явище», багато вітчизняних страхових компаній опинилися в ситуації активного пошуку способів посилення конкурентоспроможності. У зв'язку з цим, враховуючи постійне зростання загальних обсягів переданих операцій на аутсорсинг у високорозвинених країнах, в Україні також почала зростати увага до використання вказаного способу підвищення ефективності функціонування організації. З огляду на це об'єктивно необхідним є більш детальне дослідження використання аутсорсингу у сфері страхування, яке на даному етапі проходить не кращий період свого розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Для цілей даної статті опрацьовано праці щодо аутсорсингу таких вчених у сфері страхування, як: В. Веретнов, І. Давидов, Т. Дементьева, О. Микало, Н. Ткаченко, О. Хмиз

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Сутність і значення аутсорсингу вже досить різнобічно розкрито у працях зарубіжних і вітчизняних авторів. Але потребують додаткового висвітлення теоретичні положення щодо виділення видів аутсорсингу за різними класифікаційними ознаками для цілей виявлення його проявів та законодавчого регулювання.

Мета статті полягає у поглибленні теоретичних положень щодо видової класифікації аутсорсингу на прикладі його застосування у сфері страхування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Багато вчених з різних сторін трактують сутність аутсорсингу, і з їх точками зору складно не погодитися. Разом із тим поява підходів до визначення аутсорсингу безпосередньо пов'язана з тими етапами розвитку, які він пройшов у ході еволюції економічних відносин (табл. 1).

Найбільш поширені визначення аутсорсингу узагальнено в таблиці 2.

З еволюції підходів до трактування сутності аутсорсингу логічно випливають його види за предметом, а саме: ІТ-аутсорсинг, виробничий аутсорсинг і аутсорсинг бізнес-процесів. При цьому не менш важливе значення має питання щодо місця

Рис. 1. Класифікація видів аутсорсингу

Джерело: складено на основі [8] та вивчених джерел

реєстрації компанії-аутсорсера, що приймає на аутсорсинг відповідні операції. Оскільки залежно від того, чи є аутсорсер вітчизняною чи зарубіжною організацією, буде впливати, який обсяг і які операції передаються на внутрішній та зовнішній ринки аутсорсингу.

На думку В. Веретнова, прикладом вузького розуміння аутсорсингу як форми відносин між замовником і виконавцем у бізнесі є перестрахування прямого страховика у професійних перестраховиків, яке має всі ознаки аутсорсингу [2]. А відповідно до ст. 30 Закону України «Про страхування», обов'язковим є укладення договору перестрахування у разі, якщо страхова сума за окремим предметом договору страхування перевищує 10% суми сплаченого статутного капіталу і сформованих вільних резервів та страхових резервів [6]. І, відтак, на основі вищевказаного за формою здійснення можна виділити обов'язковий та добровільний аутсорсинг.

Спочатку вважалось, що на аутсорсинг передаються непрофільні бізнес-процеси, такі як ведення бухгалтерського обліку, юридичне обслуговування та ін. (табл. 3).

Слід підкреслити, що у сфері страхування має місце передача і частини деяких основних бізнес-процесів на аутсорсинг, зокрема, продаж страхових полісів через банківські установи, туристичні фірми, автосалони, а також при врегулюванні страхових випадків здійснення оцінки збитків неза-

Таблиця 1

Етапи розвитку аутсорсингу та еволюція підходів до трактування його сутності

Етап	Підхід до визначення аутсорсингу	Прихильники підходу	Характеристика
Початковий (1962–2001 рр.)	Функціонально-орієнтований	З. Айвазян, А. Івлев, С. Календжян, А. Лазарєв, Д. Михайлов, Дж. Хейвуд	Аутсорсинг розглядається як передавання непрофільних функцій стороннім організаціям
	Коопераційний	Н. Думна, Н. Лебедева, Т. Фрідман, Д. Черемісін, А. Яковлев	Аутсорсинг розглядається як прогресивний спосіб взаємодії між господарськими суб'єктами
Сучасний (2001 р. – до теперішнього часу)	Управлінський	Б. Анікін, Ж.-Л. Бравар, А. Івлев, Дж. Кросс, Р. Морган, Б. Пьячо	Аутсорсинг розглядається як стратегія управління компанією

Джерело: складено автором на основі [1, с. 111–113]

Таблиця 2

Основні визначення аутсорсингу

№ з/п	Джерело	Визначення
1	В. Веретнов [2]	Передача частини роботи, окремої функції або якихось дій на підряд, як правило, фірмі або людям, що професійно спеціалізуються в цій сфері
2	О. Микало [1, с. 114]	Інструмент посилення конкурентоспроможності підприємства за рахунок концентрації на ключових, виходячи з ринкових умов, для підприємства компетенціях, функціях та/або бізнес-процесах
3	Н. Ткаченко [3, с. 98]	Процес виведення за межі компанії традиційних для неї (чи запланованих до самостійного виконання) функцій (найчастіше допоміжних) для покращення їх якості
4	Т. Дементьєва [4, с. 111]	Можна розглядати як черговий, більш високий щабель у порівнянні з попередніми формами розвитку відносин суб'єктів підприємництва, що при професійному управлінні може значно підвищити рентабельність бізнесу. Ведення господарської діяльності з елементами натуралізму, коли всі функції життєдіяльності виконуються всередині суб'єкта, повинно в перспективі розвинуватися в бік виділення і реалізації їх спеціалізованими сторонніми організаціями
5	К. Воробйов [5, с. 194]	Заснована на стратегічному рішенні передача на тривалий термін в цілому або частково необхідних організації різних за важливістю управлінських функцій або бізнес-процесів і, при необхідності, відповідних ресурсів зовнішнім виконавцям на контрактній основі для підвищення ефективності діяльності організації

Таблиця 3

Приклади основних і не основних бізнес-процесів у сфері страхування

№ з/п	Основні бізнес-процеси	Не основні бізнес-процеси
1	Оцінка ризику	Бухгалтерський облік і складання звітності
2	Продаж страхових послуг	Юридичне обслуговування
3	Врегулювання страхових випадків	ІТ-обслуговування
4	Управління страховими резервами	Кадрова справа
5	Управління інвестиціями	Охорона праці

Джерело: складено автором на основі [2; 3; 7]

лежними технічними експертами тощо [7]. З цього також випливає, що аутсорсинг може бути повним і частковим, тобто на аутсорсинг може передаватися як весь бізнес-процес, так і певна його частина.

Варто зауважити, що виокремлення згаданих видів аутсорсингу базується на тому, що відносно страховика із аутсорсером повинні мати тривалий характер, оскільки аутсорсинг – це не короткострокова угода, а довгострокова або як мінімум – середньострокова.

Дане обґрунтування видів аутсорсингу за відповідними класифікаційними ознаками узагальнено на рис. 1.

Представлена на рис. 1 класифікація видів аутсорсингу має вагоме теоретичне та практичне значення, оскільки дає змогу висвітлити прояви аутсорсингу з різних сторін, що є важливим для цілей нормативно-правового регулювання аутсорсингу.

Висновки. Проведене дослідження дало змогу виділити початковий та сучасний етапи еволюції

аутсорсингу і пов'язати їх з підходами до трактування його сутності. Узагальнення особливостей використання аутсорсингу у сфері страхування та в цілому надало можливість виділити наступні класифікаційні ознаки та види аутсорсингу:

- за місцем реєстрації аутсорсера (операції на аутсорсинг передаються резиденту чи нерезиденту);
- за формою здійснення (обов'язковий і добровільний аутсорсинг);
- за рівнем важливості операцій, що передаються на аутсорсинг (аутсорсинг основних і не основних бізнес-процесів);
- за строковістю (середньостроковий і довгостроковий);
- за обсягом операцій, що передаються на аутсорсинг (частковий та повний аутсорсинг).

Запропонована класифікація дає змогу структурувати аутсорсинг і відкриває можливості щодо дослідження нормативно-правового регулювання аутсорсингу за визначеними напрямками.

Список літератури:

1. Микало О. Підходи до визначення терміна «аутсорсинг» / О. Микало // Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». – 2010. – № 7. – С. 111–115.
2. Веретнов В. Аутсорсинг в развитии новых систем управления страховым бизнесом / В. Веретнов // Управление в страховой компании. – 2009. – № 2.
3. Ткаченко Н.М. Переваги та ризики використання аутсорсингу в діяльності страхових компаній / Н.М. Ткаченко // Фінансовий простір. – 2011. – № 3(3). – С. 97–103.
4. Дементьева Т.А. Аутсорсинг как средство повышения конкурентоспособности малых и средних предприятий / Т.А. Дементьева // Стратегия и механизмы регулирования промышленного развития. – 2011. – № 3. – С. 104–112.
5. Воробьев К.Ю. Аутсорсинг: понятие, особенности, преимущества / К.Ю. Воробьев // Вестник Ярославского государственного университета им. П.Г. Демидова. Серия «Гуманитарные науки». – 2013. – № 4. – С. 193–196.
6. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>.
7. Давыдов И.И. Аутсорсинг в страховании – сложившиеся практики, нестандартные возможности и альтернативный подход / И.И. Давыдов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.insur-info.ru/analysis/977/>.
8. Хмиз О.В. Влияние кризисов формирующихся рынков на деятельность страховых компаний / О.В. Хмиз // Страховое дело. – 2005. – № 10. – С. 9–14.

Шолойко А. С.

Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко

ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ АУТСОРСИНГА В СФЕРЕ СТРАХОВАНИЯ

Резюме

Определено значение аутсорсинга в сфере страхования. Аутсорсинг позволяет повысить конкурентоспособность страховых компаний в условиях частых экономических кризисов. Сопоставлены подходы к определению аутсорсинга с этапами его эволюции. Начальная стадия эволюции включает в себя функционально-ориентированный и кооперационный подходы к определению аутсорсинга, современный этап эволюции включает управленческий подход к определению аутсорсинга. Предложена классификация видов аутсорсинга.

Ключевые слова: аутсорсинг, аутсорсер, бизнес-процесс, страхование, страховщик.

Sholoiko A. S.

National University of Kyiv named after Taras Shevchenko

FEATURES OF OUTSOURCING IN INSURANCE

Summary

The role of the outsourcing in the field of insurance is defined. Outsourcing makes it possible to increase the competitiveness of insurance companies in conditions of frequent economic crises. Approaches to defining outsourcing with the stages of its evolution are compared. Initial stage of evolution includes functional focused and cooperation approaches of defining outsourcing, modern stage of evolution includes management approach of defining outsourcing. The classification of types of outsourcing is created.

Keywords: outsourcing, outsourcer, business process, insurance, insurer.